

**GRØNT
IVÆRKSÆTTERPANEL**

Anbefalinger til regeringen, foråret 2022

Forord og rammefortælling – der er som aldrig før brug for de grønne iværksættere

Den grønne omstilling har aldrig været vigtigere. FN's Klimapanel IPCC har for sjette gang siden 1990 gjort status over klimaudfordringerne og konkluderer i deres tredje delrapport fra april 2022, at klimaforandringerne sker nu og her, og at der er behov for at handle øjeblikkeligt. Rapporten beskriver, hvordan alle samfundets sektorer er nødt til at omstille sig drastisk, hvis ambitionerne om at gennemføre de nødvendige drivhusgasreduktioner i Paris-aftalens målsætninger skal blive til virkelighed. For at bremse de globale temperaturstigninger skal nye teknologier bidrage til at dekarbonisere landbruget, energisektoren og transportsektoren.

Krigen i Ukraine har desuden blotlagt et sikkerhedspolitisk formål ved at bremse klimaforandringerne og gøre Danmark og EU uafhængig af fossile brændstoffer. Den 6. marts 2022 indgik et bredt flertal i Folketinget et nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik. Det fremgår her, at der er et behov for hurtigt at udfase naturgas og erstatte det med vedvarende energi. Denne udfasning skal sikre, at sikkerhedspolitik og grøn omstilling går hånd i hånd, og aftalepartierne blev desuden enige om at drøfte konkrete tiltag med afsæt i et kommende energi- og forsyningsudspil.

Der er i dette lys et akut behov for at skruer op for den grønne omstilling og igangsætte initiativer, der understøtter, at danske virksomheder kan skabe nye teknologier og løsninger, der nedbringer de globale drivhusgasudledninger og bidrager til ikke blot vækst og arbejdspladser i Danmark, men til landets sikkerhed.

De grønne iværksættere spiller en central rolle, hvis Danmark skal nå i mål med den grønne omstilling. Det er hos dem, at idéerne og potentialet for innovative grønne løsninger findes. I modsætning til vores nabolande, er Danmark endnu ikke lykkedes med at skabe de rigtige betingelser for grønne iværksættere.

Med denne første pakke anbefalinger fra Grønt Iværksætterpanel til regeringen, peger panelet på to centrale greb, som vil understøtte grønt iværksætteri i Danmark. Panelet mener, at man fra politisk side bør styrke adgangen til finansiering for grønne iværksættere, og at det skal være lettere at dokumentere sin positive klimapåvirkning. Anbefalingerne vil understøtte grønne iværksætteres rejse fra det tidlige forretningsstadium, hvor idéen modnes, til at blive store, internationale spillere inden for grønne løsninger.

Første pakke anbefalinger til regeringen – og hvordan de indgår i panelets arbejde

Panelets vision med afsæt i kommissoriet for arbejdet:

Danmark skal være verdens
første grønne iværksætteland,
der viser vejen til klimaneutralitet i
2050

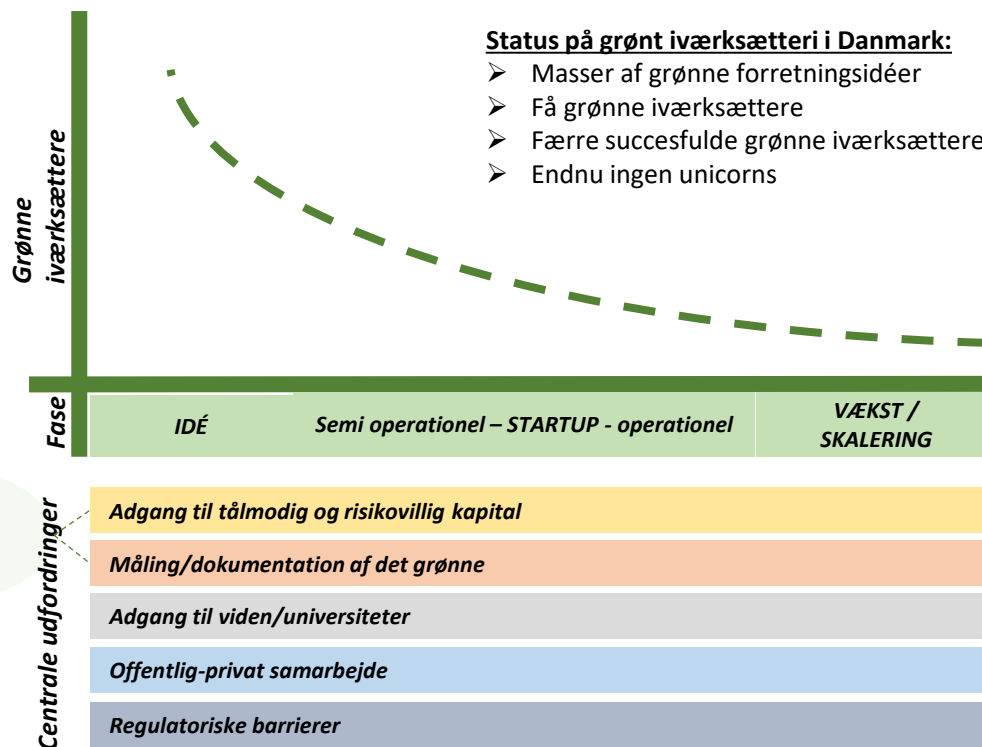

Panelets bidrag bl.a. via. anbefalinger

Panelet kigger på gennemgående udfordringer for grønne iværksættere henover virksomhedernes livsfaser; herunder blandt andet med afsæt i specifikke udfordringer for iværksættere i tre sektorer; energi, fødevarer/landbrug samt byggeri/materialer

Anbefalinger målrettet udfordringer for grønne iværksættere lanceres løbende henover 2022

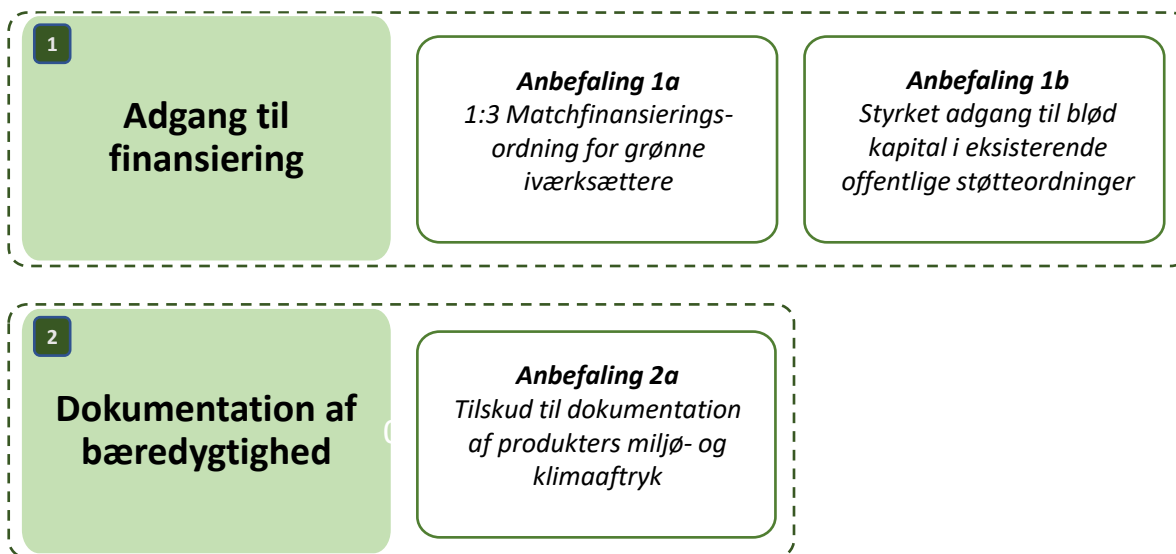
Første pakke anbefalinger til regeringen

Første pakke anbefalinger til regeringen – overblik

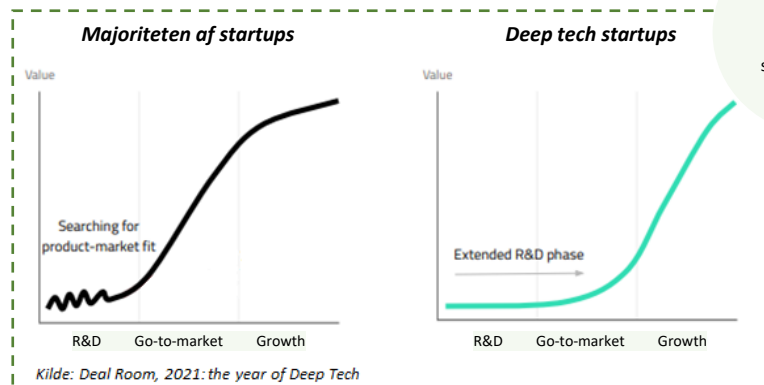
Grønt Iværksætterpanel peger i første omgang på følgende anbefalinger, der vil styrke betingelserne for grønt iværksætteri i Danmark. Anbefalingerne følger to temaer og omfatter i alt tre anbefalinger:

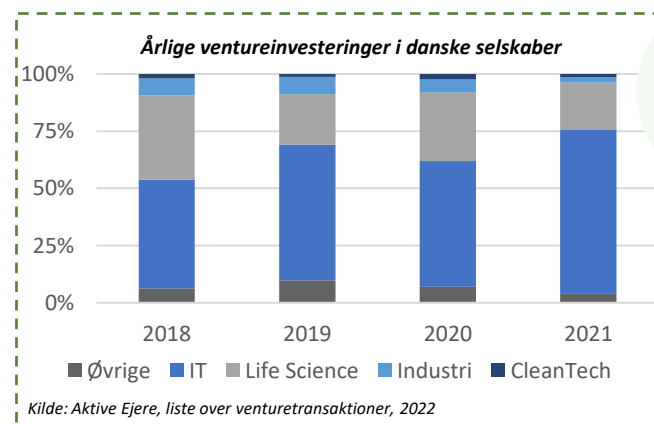
Adgang til finansiering – udfordringen

Udfordringen

- Mangel på tålmodig og risikovillig kapital til nye grønne teknologier, som ofte;
  - er forsknings- og kapitaltunge (særligt deeptech og hardware)
  - har lange udviklingshorisonter
  - kræver stort markedskendskab og teknologiindsigt
- Det private marked for venturekapital bygger på relativt kort ejerskab (typisk 3-5 år) og fokuserer oftest på forretningsmodeller, der hurtigt kan skaleres (typisk software).
- De høje omkostninger forbundet med at udvikle nye grønne teknologier medfører et stort behov for blød kapital i virksomhedernes tidlige udviklingsstadier. Nuværende offentlige støtteordninger tilgodeser ikke i tilstrækkelig grad dette behov.
- I Danmark investeres der betydeligt mindre i nye grønne vækstvirksomheder sammenlignet med fx vores nabolande Sverige og Norge.

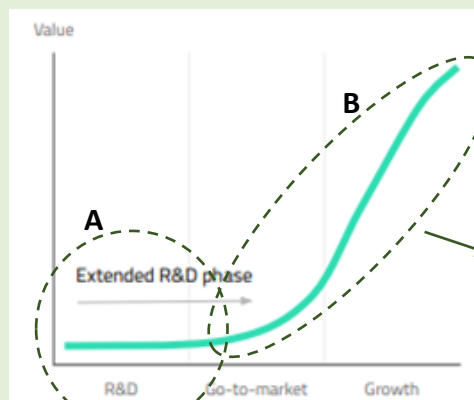

Typisk udviklingsforløb for hhv. majoriteten af startups og deep tech startup

Clentech udgjorde ca. 1 pct. af danske ventureinvesteringer i 2021

Adgang til finansiering – to centrale greb for at styrke grønne iværksætteres finansieringsmuligheder

- Egenkapital
- Venner og familie
- Støtte fra offentlige programmer (fx EUDP, Erhvervsfremmesystemet, Innovationsfonden mv.)
- Crowdfunding

Typiske finansieringsmuligheder (offentlige og private) for en grøn startup henover de forskellige virksomhedsstadier

- Danmarks Grønne Investeringsfond
- Danmarks Eksport- og Investeringsfond
- Vækstfonden
- Business Angels
- Venturefonde
- Captive Fonde (store virksomheders fonde, der investerer i vækstvirksomheder – primært i udlandet)
- Buy-out fonde (opkøb)

To centrale greb i løsningen;

1. Styrke nuværende finansieringsmuligheder for grønne startups i udviklingsfasen (A)
2. Understøtte at grønne startups har adgang til risikovillig finansiering til markedsmodnings- og skaleringsfasen (B)

Adgang til finansiering – anbefalinger

1

Adgang til finansiering

Anbefaling 1a: Matchfinansieringsordning for grønne iværksættere

Grønt Iværksætterpanel anbefaler, at:

- Der indføres en 1:3 matchfinansieringsordning, der matcher private investeringer i grønne iværksættere med et statsligt lån svarende til tre gange investeringens størrelse. Finansieringsrammen bør bestå af en tabsramme samt en statsgaranteret låneramme.
- Ordningen målrettes iværksættere med nye teknologier, der har et væsentligt potentiale for at bidrage til CO2-besparelser, og der skal opstilles klare, gennemsigtige krav for hvilke virksomheder, der har adgang til ordningen.

Matchfinansieringen vil gøre det mere attraktivt for private investorer at investere risikovillig kapital i grønne iværksættere. Ordningen kan hente inspiration fra Vækstfondens tidligere matchordning målrettet iværksættere ramt af COVID-19 krisen, som udløb i april 2021.

For at tilpasse den nye ordning til risikofulde og langsigtede grønne investeringer, bør den tilbyde tilstrækkeligt høje lånebeløb (fx op mod 20 mio. kr., hvor iværksætteren selv rejser de 5 mio. kr.), og adgangskrav bør bl.a. være baseret på teknologiens modenhed i en kombination med virksomhedens alder. Det skal desuden sikres, at låneomkostningerne ikke bliver for høje. Grønt Iværksætterpanel bidrager gerne til drøftelser om den konkrete udformning af ordningen, herunder adgangskriterier, vilkår, tabsramme mv.

Anbefaling 1b: Styrket adgang til "blød kapital" i offentlige støtteordninger

Grønt Iværksætterpanel anbefaler, at der skabes særligt gunstige vilkår for grønne iværksætteres adgang til tilskud ("blød kapital") fra de offentlige støtteordninger. De offentlige støtteordninger bør tilgodesee iværksættere i de tidlige virksomhedsfaser, hvis projekter har et særligt potentiale for at bidrage med miljø- og/eller klimaforbudringer, eksempelvis med fokus på virksomheder inden for fødevarersektoren, energisektoren og byggesektoren. De særligt gunstige vilkår for de grønne iværksættere bør omfatte:

- Mulighed for at opnå større tilskud, hvilket kan kræve en omprioritering af eksisterende midler i de offentlige tilskudsordninger, så midlerne i højere grad prioriteres særlige indsatsområder inden for grønne teknologier.
- Nedsat medfinansieringsprocent for tilskudsmodtageren, så det bliver mere attraktivt for virksomheder, der har et langsigtet behov for innovations- og udviklingsfinansiering, at ansøge om tilskud.

Grønt Iværksætterpanel anbefaler desuden, at det afsøges, om der er yderligere vilkår i de offentlige tilskudsordninger, der kan justeres til fordel for grønne iværksættere. De kan omfatte:

- Up front-udbetaling af midler frem for bagudrettede udbetalinger af tilskud fra de offentlige støtteordninger
- Større fleksibilitet hvad angår indkøb af udstyr, der har et kommercialiseringspotentiale efter projekternes udløb
- Lempe de økonomiske adgangskrav samt hæve aldersgrænsen for iværksættere, der kan søge tilskud

Dokumentation af bæredygtighed – udfordringen

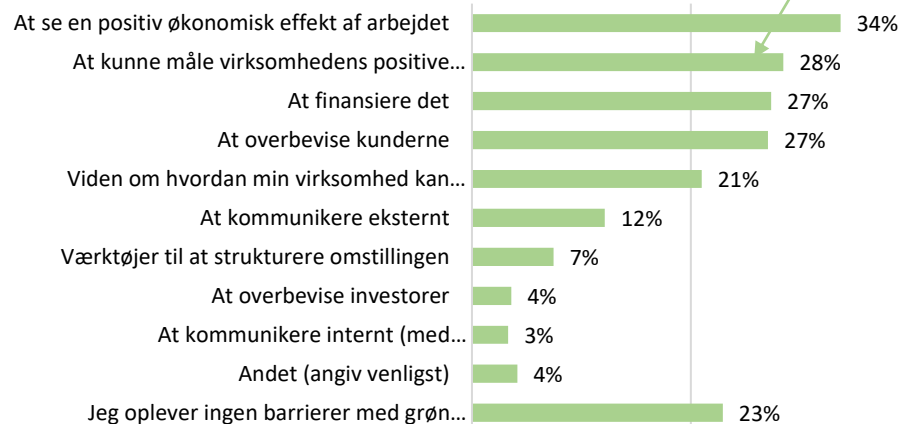
Udfordringen

- Det er en svær og ressourcekrævende opgave for iværksættere at dokumentere og kommunikere deres positive impact til investorer og markedet.
- Der findes endnu ikke en ensartet, anerkendt metode eller mærke til at opgøre og signalere produkters positive miljø- og klimaeffekter – herunder de *potentielle* CO2-besparelser ('avoided emissions') for produkter under udvikling.
- Iværksættere mangler ressourcer, viden og kompetencer og må ofte købe rådgivning fra eksterne eksperter.
- Det er ressourcekrævende at opnå certificering gennem forbrugermærker som Svanemærket og EU-blomsten.

Kun ca. **1 ud af 5** nordiske impact startups måler og kvalificerer deres impact performance (ifølge Danske Banks analyse af impact-startups i Norden)

28 pct. af iværksætterne peger på at det at måle virksomhedens positive klimabidrag udgør en barriere for grøn omstilling

At arbejde med grøn omstilling i ens virksomhed kan rumme nogle barrierer. Hvilke oplever du?

Kilde: Dansk Iværksætterforenings Iværksætterundersøgelse 2021

Dokumentation af bæredygtighed – anbefaling

2

Dokumentation af bæredygtighed

Anbefaling 2a: Tilskudsordning til dokumentation af produkters miljø- og klimaaftryk

Grønt Iværksætterpanel anbefaler, at:

- Der gives tilskud til grønne iværksættere, så de kan få hjælp til at dokumentere deres produkters positive miljø- og klimaeffekter til investorer såvel som til markedet. Der kan konkret ydes tilskud til at opnå relevant klimacertificering og -mærkning eller til indkøb af ekspertbistand til at opgøre produkters CO2-besparende potentiale ('avoided emissions') i dialogen med investorer. Tilskuddet bør dække 75 pct. af iværksætternes omkostninger.

Det skal sikres at iværksættere, som endnu ikke har et produkt på markedet og endnu ikke kan dokumentere deres grønne bidrag, har adgang til tilskudsordninger, der understøtter dokumentation af bæredygtighed, på lige fod med etablerede virksomheder. Derudover kan der være behov for en indsats for at udbrede kendskabet til ordningen blandt iværksætterne.